

5^ο Γενικό Λύκειο Βέροιας

Σχολικό Έτος 2012 – 13
Χειμερινό Τετράμηνο

Β' Λυκείου

Σχέδιο Ερευνητικής Εργασίας

Επιμέλεια: Αριστοτέλης Παπαγεωργίου

1. Θέμα του project

Εκλεκτές σελίδες από τη λογοτεχνία...

2. Πεδίο αναφοράς και όρια της έρευνας

- Η λογοτεχνία ως εφόρμηση για εναλλακτική αναγνωσιμότητα και κριτικό αναστοχασμό
- Στο ερευνητικό πλαίσιο εντάχθηκαν
  1. η κριτική προσέγγιση αυτοτελών έργων της λογοτεχνίας
  2. η μελέτη αποσπασμάτων από εκλεκτά κείμενα με κριτήριο την πολυσημία τους – όψεις της λογοτεχνικότητας
  3. παράλληλη εξέταση σημαντικών έργων τέχνης και η συνάφειά τους με τη λογοτεχνική γραφή
  4. η ιστορική και κοινωνική διάσταση της καλλιτεχνικής δημιουργίας

3. Η ομάδα εργασίας

Συμμετείχαν 15 μαθητές της Β' τάξης:

1. Βούλγαρη Χριστίνα
2. Βούλγαρης Κώστας
3. Δαμιανίδου Ελένη
4. Δημητριάδου Κατερίνα
5. Δουλγερίδης Θεόδωρος
6. Καφετζή Ιωάννα
7. Κωνσταντινίδου Σόφη
8. Μαραντίδου Φωτεινή
9. Μπέλλα Ιωάννα
10. Παπαγεωργίου Βασίλης
11. Παπαδόπουλος Στέφανος
12. Παπαδοπούλου Μαρία
13. Πίτη Κυριακή
14. Τσιγγενοπούλου Ασημίνα
15. Χατζή Σοφία

Γεώργιος Ροΐλός, Οι παρνασσιιστές ποιητές

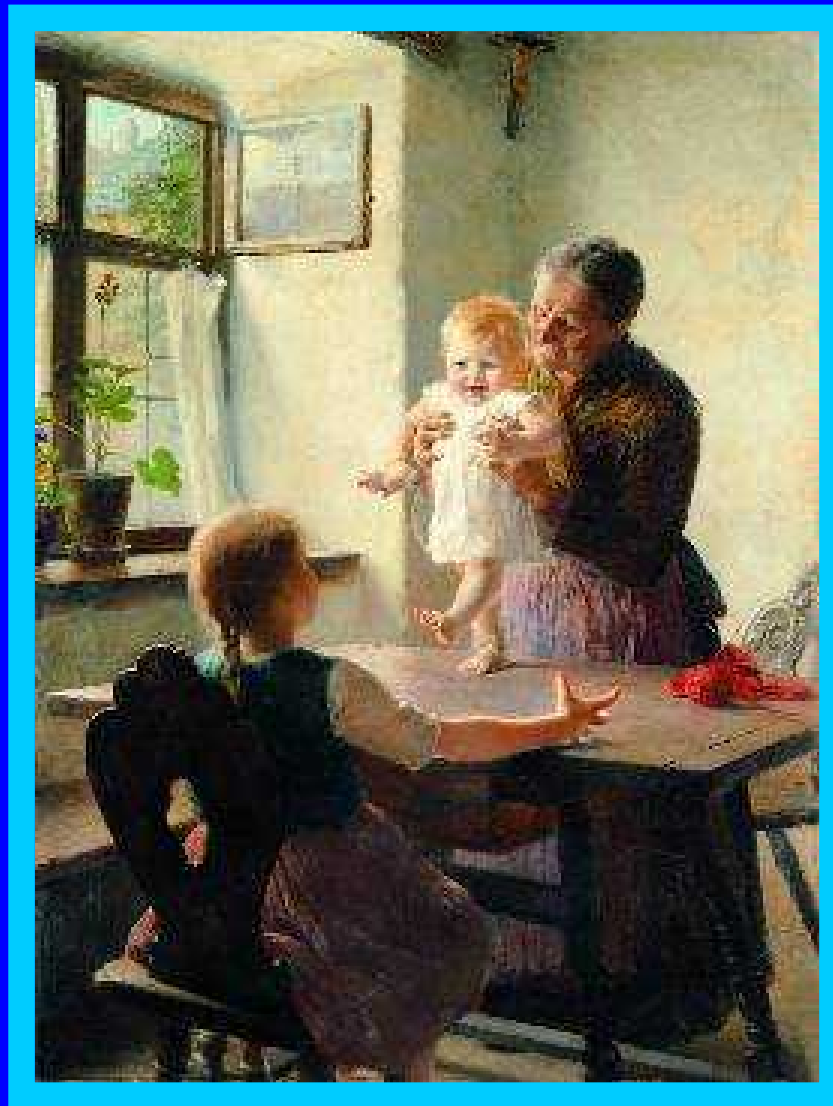
4. Δραστηριότητες – Στάδια έρευνας

- Οι εκπαιδευόμενοι σε κοινή συναίνεση με το διδάσκοντα (= «συμβόλαιο μάθησης») ανέλαβαν να μελετήσουν και να παρουσιάσουν με τη μορφή προφορικών εισηγήσεων λογοτεχνικά έργα που εντάσσονταν στα ευρύτερα ενδιαφέροντά τους
- Παράλληλα επέλεξαν να διερευνηθούν και άλλες γνωστικές περιοχές, όπως είναι η σύνδεση της λογοτεχνίας με το θέατρο και τον κινηματογράφο, καθώς και ζητήματα αισθητικής που ανακύπτουν από την τηλεοπτική μεταφορά – διασκευή μυθιστορημάτων. Υπήρξε και μία εργασία που επιχείρησε να καταδείξει τη συμβολή των κυβιστών και ιδίως των ζωγράφων Σαλβαντόρ Νταλί και Εντβάρ Μουνκ στην παγκόσμια πολιτισμική κληρονομιά κατά τον 20^ο αιώνα

- Ήδη από το αρχικό στάδιο της διδακτικής διαδικασίας οι μαθητές ήταν κατατοπισμένοι για τη μεθοδολογία των projects και εξοικειωμένοι με τις τεχνικές των ερευνητικών εργασιών. Θεωρήθηκε ωστόσο αναγκαία μία ανασκόπηση για τη χρήση των κύριων μαθησιακών εργαλείων σε αυτό το πεδίο αναφοράς. Κατεξοχήν δόθηκε έμφαση:
  - στην αξιοποίηση της βιβλιογραφίας
  - στη διερεύνηση πρωτογενούς υλικού
  - στη δημιουργική αναζήτηση και διαχείριση των πληροφοριών στο διαδίκτυο και τον κυβερνοχώρο (Κοινωνία της Πληροφορίας)

- Κάθε εκπαιδευόμενος κινήθηκε σε αυτόνομο πλαίσιο μελέτης. Ορίστηκε η δέουσα στρατηγική για την κατάταξη, αξιολόγηση και τελική παρουσίαση του ερευνητικού υλικού σε προσυμφωνημένο χρονικό διάστημα. Εν συνεχεία συζητούσε τυχόν απορίες και ζητήματα προβληματισμού με τον υπεύθυνο του σχεδίου δράσης. Με την αποπεράτωση της επεξεργασίας ακολουθούσε σύντομη εισήγηση και προβολή των εργασιών σε ηλεκτρονική μορφή. Οι μαθητές συνεπώς είχαν τη συνολική εποπτεία του project σε κάθε φάση της εξελικτικής του πορείας. Παράλληλα εξέφραζαν τις απόψεις τους, διατύπωναν τυχόν ενστάσεις και αντιρρήσεις και προέβαιναν στις αναγκαίες τροποποιήσεις

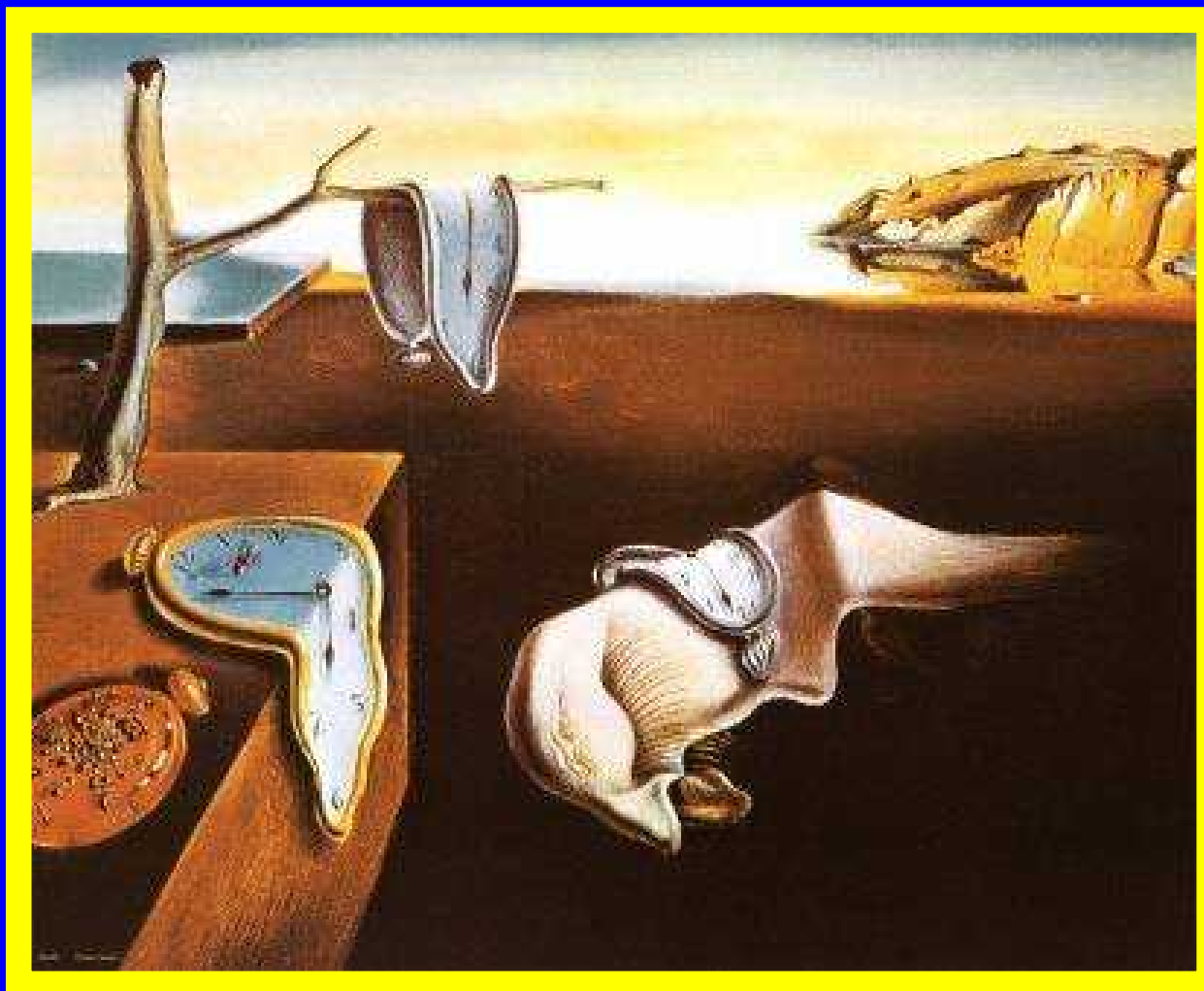
Γεώργιος Ιακωβίδης, Τα πρώτα βήματα

5. Διδακτικές παρεμβάσεις - Οι εισηγήσεις των μαθητών

- Προκειμένου να διασφαλιστεί η απαραίτητη ευελιξία και πολυμέρεια στο σχέδιο εργασίας υπήρξαν και ανάλογες διδακτικές παρεμβάσεις. Στο πρόγραμμα δώδεκα εβδομάδων, που συνολικά διάρκεσε το project, λειτουργούσε και μία άτυπη «λέσχη ανάγνωσης». Για αυτόν το σκοπό χρησιμοποιήθηκε ένα corpus, διαρκώς ανανεώσιμο, με ανθολογημένα αποσπάσματα ποικίλης θεματικής από όλα τα είδη και τις περιόδους της ελληνικής και της παγκόσμιας λογοτεχνικής παραγωγής. Ταυτόχρονα, για αυτόν το σκοπό αξιοποιήθηκαν και δύο παλαιότερες δημοσιεύσεις του διδάσκοντα, τα άρθρα «Με αφορμή τρία ποιήματα...» και «Μεσοπόλεμος: ιδεολογικά σημαινόμενα και πολιτικές συντεταγμένες». Τέλος, βάση αναφοράς για την προσέγγιση της δημιουργικής γραφής αποτέλεσε η νουβέλα του Ρόμπερτ Φίσερ «Ο ιππότης με τη σκουριασμένη πανοπλία»

- Η υλοποίηση ενός σχεδίου εργασίας προϋποθέτει εξωστρέφεια. Με γνώμονα αυτήν την αρχή μεθόδου αποφασίστηκε η επιλεκτική ανάρτηση μέρους της δουλειάς μας στον πίνακα ανακοινώσεων του σχολείου με τον τίτλο «Αυτήν την εβδομάδα»
- Οι μαθητές μελέτησαν και παρουσίασαν σε ηλεκτρονική μορφή (video, power point και word) τις εργασίες:
  1. Ουίλιαμ Σαίξπηρ «Ρωμαίος και Ιουλιέτα»
  2. Έμιλυ Μπροντέ «Ανεμοδαρμένα ύψη»
  3. «Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ»
  4. Μενέλαος Λουντέμης «Ένα παιδί μετράει τ' άστρα»
  5. Διδώ Σωτηρίου «Ματωμένα χρώματα»

6. Κώστας Ταχτσής «Το τρίτο στεφάνι»
7. Μένης Κουμανταρέας «Η φανέλα με το εννιά»
8. Μπέτυ Μαχμουντί «Ποτέ χωρίς την κόρη μου»
9. Ζωρζ Σαρρή «Το ψέμα»
10. Δημήτρης Τσιάλας «Ανάμεσα Σμύρνη και Γκιουλμαζέ»
11. Ντελφίν Μινουί «Δέκα ετών διαζευγμένη»
12. Γιάννης Καλπούζος «Ιμαρέτ»
13. Μεταφορές λογοτεχνικών βιβλίων στην ελληνική τηλεόραση
14. Κυβιστές, Νταλί, Μουνκ: τεχνοτροπία και αισθητική

Salvador Dalí, Η μνήμη και ο χρόνος

6. Τελικές επισημάνσεις

- Μεθοδολογικά εφαρμόστηκαν:
  1. οι αρχές του project ως ψυχοκοινωνικού παιδαγωγικού μοντέλου μάθησης
  2. ο «καταιγισμός ιδεών» και ο ελεύθερος διάλογος
  3. η στρατηγική της κατευθυνόμενης διερεύνησης
  4. η διαλογική διδασκαλία και συνεχής ανατροφοδότησή της
- Οι εκπαιδευόμενοι:
  1. ήρθαν σε δημιουργική επαφή με εκφάνσεις της λογοτεχνίας και της τέχνης ως κοινωνικών και πολιτισμικών φαινομένων

2. διεύρυναν μαθησιακά το γνωστικό τους ορίζοντα
3. ασκήθηκαν στην εφαρμογή συλλογικών δραστηριοτήτων
4. αυτενέργησαν και έλαβαν πρωτοβουλίες
5. σε επίπεδο μεταγνωστικό προέβησαν σε επαρκή αυτοαξιολόγηση

- Το τελικό παράγωγο προϊόν περιλαμβάνει φάκελο με τις εργασίες των μαθητών. Διανεμήθηκαν ηλεκτρονικά σε όλους τους συμμετέχοντες καθώς και στον αρμόδιο εκπαιδευτικό που έχει οριστεί ως επικεφαλής για την επιστημονική επόπτευση και υλοποίηση των σχεδίων δράσης. Εφόσον φυλάσσονται στο αρχείο του σχολείου, είναι προσβάσιμες και διαθέσιμες σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Αχιλλέας Δρούγκας, Τίτλο